

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНІОСОУ: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVI. Ч. 98. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 4-го ТРАВНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 4, 1979 No. 98. VOL. LXXXVI.

Е. ГОЙДИШ ОБРАНО НА ГОЛОВУ КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ СТАРШИНИ, І. СОХАНА — ГОЛОВОЮ КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ РАДИ

Голова Крайової Пластової Старшини Евстахія Гойдиш з головою Крайової Ради Ігорем Соханом під час ХІУ Крайового Пластового З'їзду

Союзянка, Кергонксон (Н. Н.). — Радість із несподіваного збільшення Валентина Мороза в навіччя ХІУ Крайового Пластового З'їзду пронизала душі й уми його учасників, які минулої суботи й неділі, 28-29 квітня збиралися тут на Союзівці.

Виявилося це не тільки у піднесених розмовах делегатів, але й у офіційних привітаннях та промовах під час з'їзду, зокрема у слові Начального Пластуна Юрія Стасюльського, капеляна Пла-

сту о. Богдана Смика, та новообраної голови Крайової Пластової Старшини Евстахії Гойдиш. Зворушливий привіт виголосив представник ОДУМ Андрій Шевченко, підкреслюючи, що багато із членів усіх українських молодечих організацій брали участь в акціях в обороні і за звільнення Валентина Мороза, а тепер треба далі спільно допомагати іншим політ'язням — борцям за (Закінчення на стор. 4)

Філадельфія відзначить 40-річчя Карпатської України

Філадельфія, Па. — Карпатський Союз у ЗСА, Відділ у Філадельфії під патронатом найвищих церковних достоянств — Блаженнішого Митрополита Мстислава, та Преосвященнішого Владика Василя, тут відзначить у неділю, 6-го травня п.р., як і кожних шоп'ят років, 40-річчя Державності Карпатської України та 105-річчя від народження о. монс. А. Волошина, колишнього президента Карпатської України, батька українського національного відродження Закарпаття та незламної оборони Української Католицької Церкви — ісповідника віри.

У неділю, 6-го травня ц.р., після Служби Божої, в год. 12-й вполудне, у Філадельфії в українському митрополічному соборі Непорочного Зачаття, при 814 Н. Френклін вулиці, Владика Василь відслужить Панахиду за спокої душі колишнього президента о. А. Волошина й упавших у боях Карпатських Січовиків. В год. 11:45 Богослужбю передерить Панахиду, яка відбудеться в українській православної соборі при 6742 Н. 5-й вулиці. Того ж дня, о год. 5:30 по полудні, в митрополічній аудиторії при Н. Френклін і Бравн вулицях відбудеться святочна Академія із такою програмою: Апель комбатантських і

молодечих організацій; відкриття — о. протопресвітер С. Біляк, настоятель собору української православної церкви св. Володимира; святочна промова — о. С. Сабол, ЧСВВ, колишній капелян Карпатської Січі в Хусті; деклямація Ангеліни Лимаренко — Василя Симоенка — „Гранітні обеліски“ та Богдана Лепкого — „Спіть, хлопці, спіть“; скрипковий ансамбль під керівництвом Роксолани Гарасимович при фортепіановому супроводі Христини Чижович виконає такі музичні композиції: Ст. Чернецького — „Гей у лузі червона калина“, В. А. Тисовського — „Думка“ та В. А. Моцарта — „Серенада“; Театральна Студія Молоді під керівництвом Володимира Шапаровського виконає монтаж слова — „Карпатська Україна“.

До Ювілейного комітету входять: проф. А. Штефан, колишній голова Союзу Карпатської України, діючий голова — о. прот. Степан Біляк, заступник — паніматка Анна Любинська, секретар-ред. Микола Вайда; члени: інж. Г. Гордієнко, С. Новаківський, В. Кемель, І. Ігнатюк і С. Молнар. Чистий прибуток з Академії призначено на видання збірника „У 40-річчя Карпатської України“.

В. Шарвана переобрано на голову УККА в Бофалло

Загальні Збори, Відділу УККА в Бофалло, відбулися у неділю 8-го квітня ц.р. в Українському Домі „Дніпро“. Участь у Зборах взяли представники місцевих товариств, організацій і установ, які входять у систему УККА, а також певна кількість платників Національного Датку. Збори відкрив голова Відділу УККА Василь Шарван, попросивши присутніх шанувати тих членів боффалоської української громади, які в минулому році померли. Для дальшого ведення Зборів обрано Президію у такому складі: д-р Ігнатій Метіль — голова, д-р Мирослав Грецишин — заступник голови та Ярослава Борачок — секретар. Тому що д-р Ігнатій Метіль мусів залишити Збори — обов'язки

Василь Шарван

голови перебрав д-р Мирослав Грецишин. Крім Ділової президії обрано ще й Почесну, до якої увійшли: проф. Андрій Мороз — один із небагатьох живучих ще УСС-ів, (Закінчення на стор. 4)

УРЯД ЗСА НЕ ВЕДЕ ПОСЛАБЛЕНОЇ ПОЛІТИКИ — ТВЕРДЯТЬ ВЕНС І БЖЕЗІНСЬКІ

Чикаго/Нью-Йорк. — У вівторок, 1-го травня, державний секретар Сайрус Венс і д-р Збігнев Бжезінський, головний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, в окремих виступах заперечували закиди деяких коментаторів і законодавців, що, мовляв, уряд президента Джиммі Картера веде „послаблену політику“ на різних обширах світу, як рівно підкреслювали консистент підписання нового договору із СРСР про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II).

Промовляючи в Чикаго на засіданні Американської Асоціації Дворічних Коледжів, секретар Венс заявив, що ЗСА мусить „застосовувати нові дипломатичні методи“, бо в світі проходять докорінні зміни, себто менші держави „не бажать бути домінованими двома чи трьома надпотожками“. Він підкреслює, що це не означає, що впливи Америки слабнуть, чи що уряд ЗСА веде послаблену

закордонну політику, а тільки вказує, що інші держави бажать мати „більший голос“ відносно розв'язки різних міжнародних проблем. Секретар Венс сказав, що в новій міжнародній атмосфері потрібно більше співпраці всіх країн, не зв'язуючи на те, чи вони належать до демократичного табору, чи до комуністичного блоку або до країн „третього світу“, додаючи, що в такій ситуації ЗСА можуть виявити навіть сильнішу провідну роль, ніж досі.

Зазначаючи, що потужність і впливи ЗСА не послабили, Венс заявив, що в теперішньому світі Америки далі може займати провідне становище, але „базоване на силі, а не на волюнтаризмі наставленні; на стійкості, а не на імпульсивних реакціях; на самовпевненості, а не на страху“.

Збігнев Бжезінський, виступаючи в Нью-Йорку на полуденні Американського То-

(Закінчення на стор. 4)

Джордж Буш кандидує на президента ЗСА

Вашінгтон. — У вівторок, 1-го травня, Джордж Буш, колишній голова Крайового комітету Республіканської партії та колишній директор Центральної Розвідки Агенції (СІ-АЙ-ЕЙ), формально повідомив, що старатиметься здобути номінацію Республіканської партії на пост президента ЗСА.

Буш, який раніше також був членом Палати Репрезентантів, амбасадором ЗСА до Об'єднаних Націй і головою „бюра зв'язків“ між ЗСА та комуністичним Китаєм, у вівторок заявив, що Америка мусить бути мілітарно сильна і тому він має поважні застереження до нового договору із Союзом про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II). Він також підтримує становище, що федеральний уряд мусить зменшити свої ви-

датки, знімаючи контроль над ціннами американської нафти, але повинен встановити додатковий податок на надмірні прибутки нафтових фірм. Крім того, Буш висловився проти абортів і проти „часто безпідставних нападів на розвідний сектор ЗСА“.

Підкреслюючи, що він знає, що має „поважних конкурентів“, Буш заявив, що він представляє помірковану вітву Республіканської партії.

Після проголошення своєї кандидатури у Вашингтоні, Буш відіттів до Гартфорду, свого родинного степу, де на полуденку сказав, що йому вже остогидли постійні „перепрошування“ деяких коментаторів і законодавців нібито за помилки Америки. „Ми є найсправедливішою і найбільш жертвенною країною і тому повинні гордитися тим“, — заявив Буш.

Президент Картер передав Конгресові проєкт щодо збільшення податків нафтових фірм

Вашінгтон. — Минулого четверга, 26-го квітня, президент Джиммі Картер формально передав Конгресові законопроект, який пропонує встановити новий податок на надмірні прибутки нафтових фірм, після того, як розлізніть поступову ліквідацію урядової контролю над цінами американської нафтової роппи.

На початку квітня Президент повідомив, що розпочне цю поступову ліквідацію урядової контролю над цінами американської нафти, щоб до вересня 1981-го року ціни цієї нафти дійшли до рівня тих цін, що їх одержують за цей рід пального члени Організації країн-експортерів нафти (ОПЕК). Цей крок має на меті заохотити американські фірми збільшити продукцію нафти, а також примусити американських споживачів уживати менше нафтових продуктів.

Але президент Картер також настоював і далі на тому, що Конгрес мусить схвалити додаткові податки на сподівані надмірні прибутки нафтових фірм. Департамент скарбу, який таким чином впроваджує наступних трьох років одержав би додаткових 3 мільярди доларів з податків, використав би ці фонди для розв'язки інших джерел енергії, розбудови засобів масової транспортування, а крім того, значну частину уряд звернув би менш заможним громадянам у формі податко-

вих зворотів („рібейтс“). Хоча спершу коментатори передбачали поважну опозицію, зокрема в Сенаті, проти цього додаткового податку і сам президент Картер кількакратно таврував нафтові фірми і їхніх прихильників в Конгресі за цю опозицію, то тепер виглядає, що пропозиція Білого Дому в справі надмірних прибутків нафтових фірм має вигляди на схвалення, бо нафтові фірми все одно заробили б додаткових 6 мільярдів доларів впродовж 3-ох років.

Того самого дня, тобто в четвер, 26-го квітня, Сенатська енергетична комісія 9-ма голосами проти 8-ох схвалила законопроект, який пропонує надати Президенту право в крайньому випадку встановлювати нормування (раціонування) бензину. Спершу виглядіало, що Сенатська комісія піде за прикладом Торговельної комісії Палати Репрезентантів, яка кілька днів раніше відмовилася дати Президенту це право щодо нормування бензину, але в останній хвилині деякі сенатори змінили свої ставовище і підтримали пропозицію Білого Дому. З уваги на те, що між конгресменами і сенаторами існує розбіжність у поглядах щодо нормування бензину, спостерігачі вказують, що це невідомо яке буде остаточне рішення Конгресу.

Близький дорадник Хомейні згинув в атентаті

Тегран. — Минулого вівторка, 1-го травня, тут в атентаті згинув Аятолла Мортеза Мотарі, близький дорадник мусульманського провідника Аятолли Хомейні. Мотарі був членом тасмної Революційної Ради, яка фактично є „другим урядом“ Ірану, бо безпосередньо підлягає Аятолі Хомейні, а не прем'єр-міністрові Мерді Базарганові. Ця Рада та її Революційні Комітети власне перешкоджають закрити суди над колишніми військовиками та урядовцями за владу шаха Мохаммеда Різи Паглеві і розстрілюють їх, не зв'язуючи на те, що прем'єр Базарган гостро і часто застерігає їхню діяльність. Комітети розстріляли вже біля 190 осіб.

Аятолу Мотарі, правдоподібно, вбили члени підпільної мусульманської організації Фогран, яка є лівих політичних переконань. Ця організація 23-го квітня теж вбила генерала Мохаммеда Валі Гарані, який був пер-

шим шефом штабу іранської армії після повалення влади шаха Паглеві. У своїх лєточках провідники Фограну виступають проти Аятолли Хомейні, бо вважають, що він хоче встановити в Ірані „теократію“, тобто диктатуру релігійних кіл. Фогран теж часто критикує американський уряд, закидаючи йому „імперіалістичні плани відносно Ірану“.

Спостерігачі передбачають, що таких атентантів, як на генерала Гарані та Аятолу Мотарі буде ще раз більше, бо в тій країні зростає не тільки невдоволення різних політичних, але також національних груп. Курди, туркмени, бахтарі, араби та інші народи, які становлять більше ніж половину населення Ірану, невдоволені з політики Аятолли Хомейні, який протегує персів, і вимагають для себе ширшої національної автономії, а деякі видивають самостійницькі гасла.

Китай знову погрожує В'єтнамові війною

Пекін. — Керівники Китайської Народної Республіки заявили в розмові з генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй д-ром Куртом Вальдгаймом, що вони знову виступають війною проти В'єтнаму, якщо ганой не перестане займатися провокаціями. Кореспондентам, які супроводжують Вальдгайма, було сказано, що заступник прем'єра Денг Шіаопінг в розмові з генеральним секретарем ООН мав заявити, що Китай резервує собі право нової інтервенції і „дасть другу лекцію „в'єтнамцям“, якщо провокації зі сторони В'єтнаму будуть продовжуватися.

Розмовляючи з кореспондентами Вальдгайм підкреслює, що його мирні заходи не мають великих виглядів, бо атмосфера, у якій проходять тепер мирні переговори між Пекіном і Га-

ноєм, є дуже критичною. Курт Вальдгайм, як відомо, відвідує азійські країни з ціллю зменшити існуюче напруження між ними і не допустити до нової війни. З огляду на великі різниці поглядів і ворожнечу, що все ще панує між Китаєм і В'єтнамом, Вальдгайм не бачить виглядів на скорі поладження конфлікту і виглядає неперозуміння між цими двома країнами. Великою перешкодою у переговорах є справа Камбоджі і Ляосу. Вальдгайм розмовляв також з головою китайської комуністичної партії і прем'єр-міністром Гуа Гуофенгом та іншими високими партійними і урядовими особами, поміни того, що він перебуває в Азії у приватному характері, тому, що СССР поставив вето в Раді Безпеки ООН, обмежуючи тим самим офіційну акцію цієї організації в Індокитаю.

Уганда плянує створити нову армію і поліцію

Найробі, Кенія. — Президент Уганди Юсуфу Люле, промовляючи до населення цієї країни у вівторок, 1-го травня, проголосив, що уряд плянує встановити нову армію, яка заступила б союзні танзанійські війська, та змінила основну структуру поліції.

Як відомо, повалений режим Іді Аміна спирався на військову і поліційну та використовував їх для погромів населення, у наслідок яких загинуло понад 300,000 тисяч осіб. Танзанійські війська й угандеські повстан-

ці розбили війська Іді Аміна і встановили новий уряд на чолі з президентом Люлем. Угандіям і танзанійцям ще не вдалося очистити цілої території Уганди від залишків військ Аміна, які тероризують населення й християнських місіонерів у північних частинах Уганди. Танзанійські війська перевели вже ряд „карних експедицій“ з метою очищення території Уганди від банд Аміна. Досі невідомо де перебуває сам Амін але існують здогади, що він утік до Судану або до Лівії.

Проф. Л. Добрянський дякує президентові Картерові за звільнення В. Мороза

Вашінгтон. — Президент Українського Конгресового Комітету Америки проф. д-р Лев Добрянський, у листі з 28-го квітня ц.р., висловив ширшу подяку президентові Джиммі Картерові за звільнення Валентина Мороза й чотирьох інших політ'язнів СССР.

У листі проф. Добрянський пригадав, що УККА „роками боровся за звільнення Валентина Мороза і брав участь у переслуханнях у справі пастора Георгія Вінса“. Крім того, сказав в листі, що минулого року УККА засудив ув'язнення Александра Гінзбурга та інших дисидентів у СССР.

Подібного листа з висловом вдячності проф. Добрянський вислав також до державного секретаря Сайруса Венса, гратуюючи

йому й урядові ЗСА за наполегливі й успішні заходи в справі звільнення Мороза й чотирьох інших політ'язнів СССР.

У ДЖЕНКІНТАВНІ ВІДКРИТІСТЬ ВИСТАВКА РЕМА БАГАВТДИНА

Дженкінтавн, Па. — У суботу, 5-го травня ц.р., о год. 7-їй вечора, тут у приміщенні бібліотеки Менор коледжу і під його спонсорством, при Форест евенінг Факс Чейс Ровд відкриється виставка мистецьких праць Рема Багавтдина — метало-пластики і шовкографії. На відкритті буде присутня Надія Світлична — приятелька Рема з Києва. Слово про мистця скаже проф. П. Метик.

В. МОРОЗ, Н. СВІТЛИЧНА І Г. ВІНС — ГОСТЯМИ У МЕЙОРА КАЧА

Валентин Мороз вітається з посадином Едвардом Качем (Фота світла Рома Сохан-Габелевич)

Нью-Йорк. — Валентин Мороз, Надія Світлична і пастор Георгій Вінс були гостями посадики Нью-Йорку Едварда Кача у вівторок, 1-го травня, і одержали від нього символічні золоті ключі до міста на знак привітання й пошани. Приймаючи ключі від посадики Кача, В. Мороз сказав, що він радий, що його вшанували такою почесною, але пригадав, що „за ключі до Києва треба ще боротися“.

Мороз передав Качеві трибуз за діяльність мейора на користь української громади і збірку своїх творів. Гости прибули в товаристві головного предсидника УНІОСОУ д-ра Івана Флиса і заступника місцевого Відділу УККА д-ра Юрія Воліничя. До них опісля долучився мгр Борис Поташенко, директор бюро СК-

ВУ при Об'єднаних Націях. Гості зустріли біля міської ратуші асистент посадики Кача, Герб Рікман, який показав їм деякі частини цієї багатой на історичні пам'ятки будівлі. Опісля посадики гостів групу полуденком у своїх бюрах та вручив їм ключі.

Посадики Кач заявив, що продовжуватиме виступати в обороні політ'язнів у СССР, як це в минулому робив у справі Мороза.

Після цієї церемонії відбулась ще коротка пресконференція, під час якої Мороз і Вінс поділилися із численними кореспондентами своїми враженнями про демонстрації шпитальних працівників, яка саме тоді відбувалась біля міської ратуші.

„Це перший страйк, який мені прийшлося побачити,“ (Закінчення на стор. 4)

Європейська преса інформує про звільнення Мороза

Париж (Б.К.). — Європейська преса і радіо подали більше ніж менше обширні інформації про звільнення „совєтських дисидентів“. Помічається, однак, що різні газети по різному пішли до самої події і по різному присвячували увагу окремим „дисидентам“.

Європейські газети у великій більшості наголосили переважно звільнення А. Гінзбурга, як того, що завідував фондом допомоги совєтським політ'язням і був секретарем Солженіцина, та Е. Кузнєцова і М. Димшица. Багато менше була мова про Валентина Мороза і Г. Вінса. Цікаво відмітити, що в двох перших днях після приїзду звільнених до Нью-Йорку чи не найобширнішу інформацію подавала за „Нью-Йорк Таймсом“ американська газета „Інтершенел Геральд Трибюн“, що появилася в Парижі. Вона помістила в числі з 30-го квітня на першій сторінці, крім зимики президента Картера, що з пастором Вінсом йде до баптистської церкви, також зимику Валентина Мороза з букетом квітів, які йому вручили на маніфестації в Філадельфії.

Досить обширно подали інформації про В. Мороза деякі німецькі газети. Зате в Англії й Франції наголошено переважно звільнення Гінзбурга, Кузнєцова і Димшица. Наприклад, керівний член редакції паризького вечірнього щоденника „Ле Монд“ Мішель Татто, який був присутнім на пресовій конференції в Нью-Йорку, у суботу, 28 квітня, дуже обширно звітував про те, що говорили три вгорі згадані дисиденти, а про Валентина Мороза написав лише наступне: „Валентин Мороз не хоче, щоб його зачисляли до російських дисидентів, а лише до українців. „Сума дисидентського руху в СССР складається з різних національних рухів“, сказав

він. Виглядає, що він найбільше натерпівся у наслідок умов ув'язнення, які для нього були найтяжчі. Він розповів, як його тримали чотири місяці минулого року в ізоляторі, в якому температура була постійно нижче зера: „Після десятих днів, людина починає мати галюцинації, — пояснює він, — Я почав думати, що довкола мене дві замерзані“.

Раніший щоденник „Ль Ороп“ з 30 квітня, інформуючи про кожного зі звільнених, писав про В. Мороза: „Що ж до Мороза і пастора Георгія Вінса, які є гостями американського уряду, вони відразу зачнуть знову боротьбу за права людини і займатимуться в першу чергу справами їхніх національних меншостей“.

Треба розуміти, що газета зараховує українців до національних меншостей СССР. Зате ця сама газета подала про В. Мороза таку саму щодо обширності біографічну нотатку, як про інших іншедумуючих: „Валентин Мороз, 43 роки, син селянина, який став істориком і українським націоналістичним видавцем. Вперше засуджений в 1966 році за свої писання. В 1970 році новий присуд: 6 років тюрем, 3 роки каторги і 5 років заслання. В 1974 році він провів голодівку, що тривала 145 днів. Був висланий до психіатричного шпиталю, а після того, як на Заході відбулися протести висланих до табору. Справжній символ українського руху оборони прав людини“.

Очевидно, в цій нотатці з редакційна помилка, бо автор її мав напевно на думці те, що Валентин Мороз став „націоналістичним автором“, а не націоналістичним „видавцем“. Жадна з вище названих газет і взагалі європейська преса не порушувала при тій нагоді питання оборони національних прав України, за які боровся Валентин Мороз.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.,
at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Колесенка, Володимир Левченко, Зенон Снілик, Василь
Терпашковський і Євген Федоренко (тепер виконуючий обов'язки
голови Колегії).

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for by
Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці
— \$9.00. Для членів УНАОу 65¢ міс. За кожну зміну адреси
— 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Петро Григоренко

ДУМКИ В ЗВ'ЯЗКУ ЗІ ЗАКОНОМ ПРО ГРОМАДЯНСТВО СССР

1-го грудня 1978 року
Верховна Рада СССР прийняла новий Закон про громадянство СССР, який ухвалив у законну силу 1 липня 1979 року. Це дуже цікавий закон і мене дивує чому ті, кого він найбільше стосується, мовчать про нього. Мало хто писав про цей закон українською і англійською мовою. Більше уваги присвячує йому інша стічка преси.

Головну увагу автори звертають на дуже поширене трактування в законі про громадянство СССР. В одній із статей, наприклад, аналізується не тільки цей закон, а й усі попередні. З аналізу видно, що можуть не рахувати себе советськими громадянами лише ті емігранти, які колишні були персонально дозволено передбачено законом порядку залишити советське громадянство, або й було позбавлено того громадянства відповідними законодавчими актами. Всі інші, що емігрували з СССР між червнем 1922 і серпнем 1939 роками, ті, хто покинув свою країну за часів війни і ті, хто виїздив тепер, навіть, коли вони сплатили податок за відмову від советського громадянства, а також діти всіх перерахованих категорій і подальші нащадки, якщо суворо дотримуватися букви і літери закону, є советськими громадянами.

Це мільйони людей. Ледве не кожний, хто емігрував з СССР, якщо владі цієї країни буде потрібно, може бути офіційно оголошений советським громадянином. Чи подумали ті держави, як наприклад, США, в яких багато емігрантів із Советського Союзу, що значить для цих країн той факт, що СССР видає закон, згідно з яким громадянин США і інших демократичних країн оголошується советським громадянином, а громадянство цих людей, одержане ними в країнах свого проживання, не визнається.

Чи досить серйозно задулися над цим й самі емігранти з СССР?

Негативна відповідь на ці запитання виникає сама собою, коли читачі міркування про причини прийняття цього закону. Давайте вчистимось в ці міркування. Ось вони.

1. Новий закон нічого не змінює в принципах, і прийнятий він лише для того, щоб поновити його і при нагоді ще змінити і доповнити в деталях.

2. Закон призначений для застрашування советських громадян внутрі країни.

3. Закон спрямовано, перед усім проти еміграції. Його мета — так налякати емігрантів, щоб вони під час відвідів і Олімпіади боялись встановити зв'язки з опозиційними елементами в СССР. Тай за кордоном поводитись би тишіше.

4. У зв'язку з великою кількістю советських спеціалістів, що довгі часи живуть за кордоном, а закордонні в СССР, зросли численні мішані подружжя і це поставило вимогу створити закон, який би розв'язував питання державної приналежності дітей таких подружж.

Нема сумніву, що всі міркування приймали до уваги, розробляючи новий закон. Але навіряд чи можна хоч одне з них вважати за головне, за найважливіше. Можна уважати, що закон має протимігрантське спрямування. Новий закон не має лише пізнавальне, "академічне", так би мовити, значення. Бо що Ви скажете, якщо до вас підійдуть троє спортивного вигляду, добре відгодованих молодців, візьмуть у відбір ручку, посадять в авто, привезуть в якийсь дім? Ні, ні! Ні побивати вас, ні катувати там не будуть. Навпаки, поведуть додому чому і прихильно розмову, в якій спочатку нагадають, що ви советський громадянин, що "батьківщина", "любов" вас і "підприємство" про вас, а згодом розкажуть як то корисно працювати для блага "батьківщини" і як небезпечно і шкідливо ухилились від цього.

Не свою вигадку висловлюю я тут. Я розповів випадок, що склався з одним советським емігрантом, в одній із демократичних країн. Скоріше це зовсім недавно. І хоча новий закон про громадянство в законну силу не ввійшов, в бесіді поспилились на нього.

Якщо уважно придивитись до цього випадку, то ми, я гадаю, згодимось, що серед названих вище міркувань нема головного. Головна мета нового закону перетворити емігрантів і їхніх нащадків в масову базу для "5-ої колони" в тих країнах, на які націлились советські завоювання. Досвід уже є. Пригадаймо, хоча б гітлерівських "фольксдойче". І демократичні держави роблять дуже серйозну помилку, дозволяючи видавати такі явні завоювальні закони. СССР цими законами витворює умови для наглого вмішування в внутрішнє життя країн, використовувати перебування емігрантів з Советського Союзу і їхніх нащадків.

На відвідів можна не іхати, довідки з советських посольств одержати. (Довідок советам не жалко, тим більше, що вони, згідно з законом, недійсні). Але куди ви подінесь, коли до вас доберуться "спортові молодці"...

Все живе захищається. Зацьп при цьому, покладається на свої ноги. Криль ховається. Це для них прижиттєвості (Закінчення на стор. 4)

Іван Головінський

ШЕВЧЕНКО І ДОСТОЄВСЬКИЙ — ДВА ПСИХОЛОГІЧНІ КОНТРАСТИ

До найбільш ускладнених почувань людини безсумнівно належать любов і ненависть. На тему цих основних почувань писали на протязі історії філософи, письменники і поети. Тажко знайти один поважний літературний твір, де ці почування не були б головною темою. Інтерпретація любові і ненависті — діаметрально протилежна у творах Шевченка і Достоевського. Шевченка можна назвати поетом любові і прощення, тоді коли Достоевський є пророком ненависті і злоби. Любовна тематика у Шевченка надзвичайно широка і вона ясно відрізняється плетивою любові ("Мені тринадцятий минає") від еротичних поривів ("Дівчиночці"), та від любовної матері до дитини ("Наймичка", "Неофіти"). На думку Шевченка ставити зносини без любові доводять до психічних потрясінь, як наприклад в "Осінці" чи "Марині". В "Осінці" Шевченко змальовує психічне заламання жінки, яка хворіє на шизофренію. Патогенез її недуги відноситься до її зносин із польським паном, з яким вона мала двоє дітей. У поемі "Марина" описаний стан нервово-психічного розладу молододі дівчини, яку пан примусив жити із ним аспереч її волі. У хвилину божественної вона вбиває пана та підпалює панський палац. Слід підкреслити, що в усіх поемах Шевченка героїня займає основне місце. Вона залишається гідною, незалежно і сильною навіть у своїй трагедії.

Тим часом у творах Достоевського нема любові. Натомість там є тільки пристрасть і заспокоєння ставеских прагнень. Як звернувши увагу Бердяєва, жінка цікавить Достоевського тільки як партнер його долі. "Любов" Достоевського — демонічна, вона провадить до божовилі. Російський філософ Володимир Соловєв (1891) звернувши увагу на садистичну інтерпретацію любові Достоевським. Проституція і неморальність часто характеризують героїнь його повістей як, скажімо, Соня, Вероніка Добролюбова, Настасія Філіпівна, Грушенька чи Катерина Івановна.

Ненависть, гнів і жорстокість — головні теми повістей Достоевського, "Злочин і Кара" та "Брати Карамазови". Раскольніков, головний персонаж у повісті "Злочин і Кара" прагне до абсолютної влади і повної свободи від моральних і етичних обмежень. Він вирішує вбити сокирою стару жінку, щоб самому перекопатися чи він має владу вбити. Звертаючись до проститутки, Раскольніков говорить: "Я хотів стати Наполеоном, тому я її убив". Мораль Раскольнікова — це мораль чекістів та "іберменшів" із усіма її екзистенціальними наслідками. Тому не дивися, що Баррет у своїй праці: "Що таке Екзистенціалізм", вважає героїв Достоевського за "героїв" нашого часу. Правдоподібно він мав на думці "революціонерів" тах знайомих новітніх, які виростили, мов гриби по дощі в 1960-их роках серед західно-європейських і американських студентів.

"Брати Карамазови" — це історія убивства батька одним із його синів, однак не убивця, а невинний брат був засуджений за злочин. Іван Карамазов являється символом морального занепаду людини, яка шукає нової моралі, але замість неї стає невільником свого власного неспокою. Герої Достоевського — Раскольніков і Карамазов — це уособлення порожньої, безнадійної і песимістичної філософії.

Тарас Шевченко також зображує ситуації людського гніву й ненависті. Однак ненависть Шевченкових героїв ніколи не впливає на самолюбні мотиви. В більшості — це крик розпачу проти насильства над гідністю людини, як, наприклад, в поемах "Княжна", "Марина" чи "Варнак". До цього ж герої Шевченкових поем здібні піднятися понад звичайну ненависть і гнів до почувань, які тільки людина здібна виявити, себто прощення. Шевченкові ідеї прощення і милосердя згідні з християнською філософією то мораллю. Це, зокрема, помітно у таких поемах, як "Неофіти", "Осінка", "В. Неофіти", "Мати", яка була свідомою смерті сина в римському коледжі, продовжує його працю любові і прощення. В "Осінці", мати, яка стала божовилою, коли пан, що був її коханком, згвалтував їхню дочку, прощає йому на його смертний постелі. Прощаючи, ця нещасна жінка знайшла внутрішній спокій і мир.

Цей короткий образ особистості Шевченка і Достоевського підкреслює суттєві різниці поміж ними. Достоевський — невротик і психопат, самозрозуміло, був майстром змалювання сюжетів ненависті, гніву, жорстокості і песимізму. Він представляє одну крайність в екзистенціалізмі, а саме: відчуження, розпач, порожнечу. Шевченко являє собою альтернативу для песимістичного екзистенціалізму. Кожною струною свого власного "Я" він протиставив насильству, несправедливості і нелюдності.

Поет був співцем любові і братерства, його герої

Ігор Качуровський

МОНОГРАФІЯ ПРО СТИЛЬ КОШОБІНСЬКОГО

Євген В. Федоренко.
"Стилісти шукання
Михайла Кошобінського".
(НТШ. Бібліотека Українознавства, Т. 44).
В-во "Молода Україна".
Торонто-Нью Йорк, 1975

Від середини тридцятих років, коли офіційно впроваджено в життя доктрину соцреалізму, поняття "стилісти (чи творці) шукання" зазнало докорінної зміни. Доти кожен письменник мав право і на власний стиль, і на творчі шукання. Але після того у вітчизняній літературі проведено дбайливу селекцію. Декого, — тих, що їхня ідеологія аж ніяк не вкладалися в рамки діалектичного матеріалізму, а стиль був прямим запереченням побуту, критичних, соціалістичного чи будь-якого реалізму, — таких письменників вилучено з офіційно апробованої літератури. Інших — переважно тих, що були заангажовані в революційному руху, а водночас мали реалістичне зернято у своїй творчості, підігнано під мірку одного з трьох реалізмів. Так, обрубавши верхівку й зігнувши гілля, садівник робить брану до парку з живого дерева...

А що імперіалістичний стиль у літературі часто виступає в симбіозі як не з реалізмом (чи натуралізмом), то із символізмом, то наших імпресіоністів офіційне советське літературознавство поділило, так би мовити, на "овочок" і "козлиць". Такий надзвичайний майстер, як Осип Туржанський, чий імпресіонізм прийнятий мистиком, взагалі потрапив під заборону і опинився серед "покараних мовчаням". Навпаки, Кошобінському вичащено його імпресіонізм, зигноровано творчі шукання і впроваджено в нервовий палат апробованої літератури з ярlichem "реаліста".

Євген Федоренко у своїй розвідці "Стилісти шукання Михайла Кошобінського" цілком слушно вважає, що перші твори письменника написані під впливом "старших письменників" — Івана Нечуя-Левицького та Панаса Мирного. Звісно, цей погляд він скріплює думкою авторитетів. Читаємо: "Академік Сергій Ефремов, глибокий знавець творчості Михайла Кошобінського, ... ділить шукання письменника на дві фази: перша фаза — великий вплив... Івана Нечуя Левицького, що виявляється не тільки в манері молодого письменника, а й знайшли у внутрішній спокій і мир."

Цей короткий образ особистості Шевченка і Достоевського підкреслює суттєві різниці поміж ними. Достоевський — невротик і психопат, самозрозуміло, був майстром змалювання сюжетів ненависті, гніву, жорстокості і песимізму. Він представляє одну крайність в екзистенціалізмі, а саме: відчуження, розпач, порожнечу. Шевченко являє собою альтернативу для песимістичного екзистенціалізму. Кожною струною свого власного "Я" він протиставив насильству, несправедливості і нелюдності.

Поет був співцем любові і братерства, його герої

у тій мірці, з якою він підходить до об'єкта своїх мистецьких композицій. Це була етнографічно-реалістична манера. І цей стиль був — стиль реалізму".

Автор розвідки скріплює свою думку цитатою з Павла Филиповича, який писав про Кошобінського, що той "пройшов довгий шлях шукання і віддав чималу ланку етнографічної школи та народницький ідеології".

Але вже в перший період своєї творчості, значає Євген Федоренко, Кошобінський шукає адекватної мистецької форми для своїх творчих задумів. Не задовольняючись тодішніми вітчизняними авторитетами на літературній ниві, він спрямовує свій погляд на європейське письменство. Читаємо:

"У своїй автобіографії він пише про це так: На вироблення мого літературного смаку мали вплив найбільше письменники європейські (Золя, Стріндберг, Арне Карборг, Кнут Гамсун, Від, Артур Шніцлер, Верга і другі)".

Цей перелік потребує пояснень. Еміль Золя — добре знайомий українському читачеві французький письменник-реаліст з нахилом до натуралізму, до соціальної проблематики; в нього знаходимо спроби виробничого роману. Тут усе ясно. Але інші? Тут і шведський прозаїк та драматург, провідник "абсолютного індивідуалізму", антифемініст, крайній песиміст, один із батьків експресіонізму Август Стріндберг. І норвежець Арне Гарборг — такий самий провозвісник індивідуалізму, як і Стріндберг, автор романів із життя богемі, теософ, спірит, провідник повернення від атеїзму до релігії предків і пропагатор аристократизму. Далі — Кнут Гамсун — один із чільних представників європейського модернізму, прозаїк, драматург і поет імпресіоністичного напрямку. Мало хто знає тепер датського письменника-самогубу Густава Віда, який поєднував у своїй творчості реалізм із імпресіонізмом. Артур Шніцлер — популярний і тепер німецькомовних країнах австрійський новеліст і драматург, чий творчість вважається одним із найчистіших зразків імпресіоністичного стилю. Нарешті, італійський прозаїк-верист Джованні Верга. Для нього характерне зосередження уваги на "психологічній страданні", а також — безособова об'єктивність у змалюванні подій.

До улюблених авторів Кошобінського, читаючи й вивчаючи яких він, виростав у самотнього

(Закінчення на стор. 3)

Михайло Кушнір

РОЗДУМИ ПРО СУСПІЛЬСТВО Й ЖУРНАЛІСТИКУ

[1]

Професія журналіста належить до найвідповідальніших, бо вона ставить його біля керма суспільства, доручаючи йому важливе завдання організувати збірну свідомість. Журналіст, з допомогою могутнього засобу, яким є преса, формує опінію загалу, отже має можливість скріплити й удосконалити творчість суспільства або підірвати її і нищити. Журналіст не тільки інформатор, він також інспіратор, який користується довірою суспільства, тому основною кваліфікацією журналіста мусить бути почуття обов'язку й відповідальності.

Журналістика — галузь національного письменства. Важко устояти межу між журналістикою. Важливе те, що засобом праці журналіста є слово, себто головний чинник того психічного твору, що ним є національне суспільство і його продукт — сама людина.

Щоб зрозуміти роль і завдання журналіста, треба насамперед з'ясувати: 1) що таке цивілізована людина з її свідомістю і сумлінням; 2) чим є у відношенні до неї суспільство, як найвищий психофізичний твір із своїм законом особистості; 3) чим є нашія із своєю цивілізацією та історичною місією.

Цивілізація, суспільство, нація, історична місія — здобутки, що їх досягнула людина шляхом психізування свого середовища з допомогою словесної символіки. Це доконала збирна людина таким способом, що важко сказати, хто кого створив — одинична людина створила суспільство, чи навпаки — одиниця витвір суспільства.

Правда, мабуть, посередні: велику роль в цьому явищі, що його називаємо вином людського життя, відіграє геній одиниці, проте правдою є і те, що й геній — також витвір суспільства. На це життя складаються багато співвідношень із собою функцій, але нас тут цікавить та функція, яка має за завдання регулювати свідомість суспільного середовища, щоб воно могло думати про себе як збирна індивідуальність і відповідально діяти.

Отже, ця функція є працею, що доконується на найвищому шаблі розвитку органічного життя, працею почесною і особливо відповідальною. Бо подумати тільки, яких вершин досягнула людина, коли виникла потреба витворити постійну часоспину обслу! Чим злудила вона ці вершини? Найперше тим чудесним вислідом органічної еволюції, яка в тваринній клітині дар життявого чуття заступила даром свідомості життя, а далі тим, що людина зуміла зробити з цього дару свідомості — суспільний ужиток. Вона доконала це виходом слова, як засобом порозуміння, з допомогою устійнених символічних знаків, в яких свої помисли упредметнила. Так слово стало документом думки, доступним і для інших, як і для самого творця, стало першим предметом духовної творчості людини, покладенням у скарбницю цивілізації. На слові споруджується потім велика будівля різномовної цивілізації, наслідком якої є те, що людство живе народами, групами, відповідно до типів цивілізації.

Витворення мови було наслідком великого творчого зусилля. Отже не дивно, що стародавнім людям сниться сон Прометея, якого зрівняв із Зевсом чин започаткування цивілізації. Тяжко відпокутував Прометей свою гордість. Ми, сучасні робітники на будові цивілізації, як християнські Прометей, вважаємо себе за виконавців історичної місії у здійсненні діла, початок якому дав Бог, обдарувавши природу життявою енергією, щоб витворила найвище буття, яким є національна суспільність. А все ж нас зобов'язують прометейські кваліфікації, передусім свідомість, що беремо участь у великому творчому ділі. Наша зброя — Слово, що надає життя мисль.

Значення мови велетенське. Вона відзначає, прикмета і двигун людства, як витвір людської культури й одно-

часно як необхідна передумова для її розвитку. Мова є властиво стіною між людиною і твариною.

А тепер пригляньмося цьому великому збірному тілові, що його у визначеній нам функції, з допомогою публікованого слова, маємо психізувати так, щоб воно мало відповідну духову постань, з повною історичною свідомістю і зі скоринованими рухами. Загальний образ збірного буття можна окреслити тільки одною назвою: життя. Такий образ викликає враження морського простору з його розлогістю, глибиною і чаром змінливості, при позірній єдності. Рідкі бувають хвилини виголосження поверхні, навіть коли воно спокійно тремтить, полискує і змінює барви.

Наш зір не бачить берега, бо ми стоїмо посередні життя свого середовища. Внутрішнім берегом є наше власне серце, а зовнішнім — простір, що губиться з очей поза овом життя в синяві віддалі, скоплований зусиллям думки, а все ж таки реальний у нашій вірі в надземне життя.

На цьому стосунку до непізнаних берегів буття спирається релігійне життя суспільства. А цей мотив чотирирівного життя, практикований зі становища матеріалістичних доктрин як імponderабілізм, насправді такий важливий, що з уваги на нього укладається тип різних цивілізацій. Коли ми хотіли б світову мапу визначити графічними символами цих типів, то визначили б її рисунками не домів чи фабрик — але святинь.

Суспільний діяч, а таким є журналіст, не розуміє життя, коли не матиме постійно на увазі цього внутрішнього стану людської душі, який не вистачає кругу земного життя. У нашому знанні про людину, яке живить психологію, соціологію, етику, політику, брак того спостереження, що в усіх ієрахії природи, включно з життям людини, родом і поодиноким буттям дамо мисль життя понад потребу власного матеріального буття. Природа не чекала на людину, яка вміє оцінювати

вічні вартості на відміну від життєвих користей. Кристали й різні хемічні сполуки видобули з себе і дали вищим уже органічним творам такі властивості, які їм самим не служили для буття — барви, блиски, запахи, смаки. Користали з них рослини, потім комахи; тварини мали вже психіку, з якої, однак, скористала шойно людина; але вона, щоб нею бути, почала від початку витворювати, чисто біологічно, новий твір у вигляді суспільних зв'язків, жертвенно даючи з себе, в користь цього нового твору, те, що для тваринного життя було б зайвим. Людині, врешті, сяк-так цивілізаційно усвідомлений, не вистачає вже тривимірного буття на біологічній основі, і серце пориває її далі поза земний світ.

Переривати цього ланцюгового явища не можна і не вільно. Це — засаднича справа життя, що виносне тасмишно початку, даного всякому існуванню у вигляді раджепера перанів життєвої енергії, цього Логоса, а цей лодих — як доказала наука — не був чимсь матеріальним, але у своїй істоті є чимсь провіденційним. І оворю тут про це тому, що цей кут зору для правника духовного моря необхідний як компас. Спостереження цього психічного випереджування явищ наводять на думку, що в усіх видах і фазах буття присутній первень передбачення вищого буття, і що цей вищий твір успадковує від попереднього не тільки матерію в новому укладі, але також якийсь надбавок на потреби вищого життя. Таким способом, неначе на основі закону дольшнього, нижчий твір протягає руку до свого майбутнього.

У цьому явищі прихований незламний закон історичності. Життя тягнеться ланцюгом успадкування і завбачення. Цей закон, скоплений свідомістю, яку здобула чин шляхом людини, переноситься на життя ідей, що випереджають епоху. Сучасна людина, дішшовши до пізнання цієї істини, повинна добре знати, що вона завдячує своєму минулому, а також що дасть із себе для свого майбутнього. Чим вищий шабел свідомості, тим далі повинен сягати провіденційний зір.

[Продовження буде]

Виставки творів малювача Омеляна Мазурика з Парижу

Джерзі Сіті. — Під сучасну пору в Америці знову, після майже дворічної відсутності, перебуває відомий український мистецтвознавець Омелян Мазурик із Парижу, виставка картин якого вже від 29-го квітня проходить в галерії Об'єднання Мистців Українців в Америці при 136 Друга авеню в Нью-Йорку і триватиме до неділі, 6-го травня включно.

Відтак його твори можна буде оглядати на виставці у Філадельфії від п'ятниці, 18-го травня, до неділі, 20-го травня включно, в Пластовому Домі при 5146 Північ Десята вулиця. Відкриття виставки у Філадельфії, яку влаштує Пластове Плем'я „Перші Стежі“, заплановане на п'ятницю о 8-й год. вечора. Філадельфійська виставка — це спільна виставка, бо на ній також будуть графічні твори відомої мисткині Арки Оленської-Петришини.

Омелян Мазурик народився в 1937-му році на Лемківщині в родині народного мистця Михайла Мазурика, від якого почав вчитися мистецького ремесла. Стрийко Омеляна, Микола Мазурик — це теж відомий народний мистець-скульп-

тор, тобто належить до тих, що їхні праці критики зараховують до категорії „найвищої творчості“. Між іншим, Микола Мазурик, який живе в рідній Лемківщині, недавно відвідав Францію і тепер йдуть переговори в справі надання Національним Музеєм Парижу ряду його скульптур.

Щодо Омеляна Мазурика, то після закінчення Київської Академії Мистецтва, він в 1967-му році поселився в Парижі, де продовжував свої студії у Паризькій Високій Школі Мистецтва. Його творчість здебільшого йде дуже похвальні відгуки мистецьких критиків країн Західної Європи. Наприклад, паризький мистецький журнал „Ля Ревю Модерн“ у січні 1973-го року писав про Омеляна Мазурика так: „Інтерпретуючи садовий пейзаж чи карпатський пейзаж, він виявляє особистий стиль, що інколи декому нагадує Шагала. Та це ж було б помилкою ім'я приписати Мазурику переконливий, сильний і різноматніший від Шагала“.

Після поселення у Франції Омелян Мазурик постійно виставляє у Салонах Мистців Французьких, в

Блаженніший Патріарх Йосиф і мистець Омелян Мазурик на виставці творів Мазурика в Римі в 1975-му році. (Світлина: Іван Процик)

інших галереях Парижу та інших містах Західної Європи.

У 1970-му році в Парижі проходила виставка „Мистецького авангарду“, яка мала ретроспективний характер, охоплюючи період від 1900 до 1970-го року. Між творами таких мистців, як Сезанн, Шагал, Пікассо, Ренуар, Лотрек, Утрільо та інших були твори двох українських мистців, а саме, славного Олексія Грищенка і Омеляна Мазурика.

У 1972-му році Мазурик здобув Першу міжнародну нагороду на Виставі Релігійного Мистецтва у Франції. У 1973-му році мав велику і дуже успішну виставку в Торонто, Канада, під час Другого Світового Конгресу Вільних Українців, а два роки пізніше Блаженніший Патріарх Йосиф Сліпий запросив його з виставкою до Риму з нагоди Святого Року. Виставка проходила в приміщеннях Українського Католицького університету.

У 1975-му році Мазурик у Парижі мав дуже успішну індивідуальну виставку, яка здобула широкий розголос у мистецькому світі, відкриваючи йому шлях до найкращих галерій Західної Європи. У грудні 1977-го року в Чикаго відбулася виставка 80-ох творів Омеляна Мазурика і мала також відбутися в Нью-Йорку, але в Чикаго колекціонери закупили всі його твори.

Рік пізніше в містечку Вожур, передмісті Парижу, проходила самостійна виставка Омеляна Мазурика. А тепер він знову прибув до ЗСА, де його 60 картин можна побачити на виставках у Нью-Йорку та Філадельфії.

Твори Омеляна Мазурика, — чи то пейзажі, ікони, чи портрети, — дуже багаті кольором, бо кольористика є його спеціальністю. Праці Мазурика тепер переважно пейзажі-красиви, але не реалістичні, а абстрактні. Він теж інтенсивно займається виконанням ікон. Інспірують його українські старовинні ікони, але в його іконах вислів і

колір сучасні. Вони змодернізовані, а не класичні. Іконостасі української католицької катедри св. Володимира в Парижі та каплиці в Сарселі, осідку Наукового Товариства ім. Шевченка, — це твори Омеляна Мазурика.

У творах Мазурика знаходите й українську містику, обряди, традиції і релігію. У своїх мистецьких працях, як теж у статтях, — він же дописує до різних українських видань, — Мазурик шукає суті українського мистецтва в українському душі.

Отже, як бачимо, Омелян Мазурик — це дуже цікавий і дуже талановитий мистець. Українська публіка ЗСА тепер має дві знамениті нагоди зацікавитися його творчістю. У Нью-Йорку галерея ОМУА в будні відкрита від 6-ої до 8-ої год. вечора, а в суботу та неділю від 1-ої до 8:30 год. У Філадельфії відкриття виставки творів Мазурика та Арки Оленської-Петришини відбудеться в Пластовому Домі в п'ятницю о год. 8-й вечора, а в суботу і неділю, 19-го і 20-го травня, виставку можна відвідати від 11-ої год. рано до 6-ої вечора.

В. Т-ець

МОНОГРАФІЯ ПРО СТИЛЬ...

(Закінчення з стор. 2)

письменника, Євген Федоренко додає ще Мопассана, Ібсена, Метерлінка та російських письменників Антона Чехова й Леоніда Андрєєва.

Знову ж таки нагадаю, що за оцінкою європейських літературознавців, Чехов належить до яскраво виявлених імпресіоністів, натомість в Андрєєва, як і в Стрінберга, знаходять елементи експресіонізму.

Зупиняючись на помічених критиками паралелях між новелами (чи оповіданнями) Леоніда Андрєєва й Чехова, з одного боку, та Кошобинського, з другого, — автор розвідки цитує або переповідає різні висловлювання, з яких доводиться, що, хоча між героїнями „Лялечки“ Кошобинського та „Бездни“ Андрєєва існує певна подібність, однак, „Лялечка“ написана раніш од „Бездни“. Щодо Чехова, то автор посилається на Микола Зерова, який писав — зрештою, в ті часи це було загальноовізнаною істиною, — що цей письменник сам учився в Мопассана.

Але істини в країні діалектичного матеріалізму, як відомо, можуть докорінно мінятися. Тож коли я в тридцятих роках ходив до шкільної бібліотеки, де лежали твори Кошобинського, то літературний вплив Горького на Кошобинського і Кошобинського на Горького був взаємним. То наслідком діалектичного розвитку соціалістичного літературознавства справа кардинально змінилася. І

Мілена Рудницька
Невидимі Стигмати

Книжка у твердій темно-бронзовій обгорті з золотими буквами. 552 сторінки із фотографічною документацією. Ціна 15,00 дол. трлн.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканці стейт Нью-Джерсі можуть 5% зniżкою на цю книгу.

вже не про взаємний вплив мови, а про те, що Кошобинський, мовляв, наслідував Горького. Дарма, що Кошобинський — як це показав академік Сергій Ефремов — вивів у своєму творі „Помстився“ постать босяка іще перед тим, як Горький зробив перші кроки в літературі.

Вслід за українським критиком Андрієм Музичкою Євген Федоренко вважає стиль Кошобинського „натуралістичним імпресіонізмом“, як „перехідний шабелю до чистого імпресіонізму“.

Бувши учнем і послідовником творця „методології точного літературознавства“ Бориса Ярхо, я сказав би, що слово „натуралістичний“ у цьому визначенні — ні до чого. А один із найкращих творів Кошобинського, „Тіні забутих предків“, виламлюється навіть і з рамок реалізму й переходить у сферу, можливо, неусвідомленої самим письменником містики.

Та як би це не було — невеличка розвідка Євгена Федоренка „Стилі в шуканнях Михайла Кошобинського“ це документально обґрунтована протипага голосливим твердженням несумлінних дослідників, буші то Кошобинський — „перший соцреаліст“ в українській літературі і безоглядний наслідувач Горького.

У Клівленді вшановано Кобзаря України

Річний Шевченківський концерт у Клівленді відбувся у неділю, 18-го березня ц. р., тиждень пізніше від власних річних народних і смерти поета. Влаштував його Громадський комітет, покликаний Управою УЗО Відділу УККА з представників українських шкіл і молодіжних організацій. Як і в минулих роках виконавцями програми була виключно молодь і тому концерт відбувся під кличем „Молодь Клівленду у пошану Кобзареві України“.

Перед громадством у заповнений аудиторії Школи св. Йосафата на сцені пройшло 146 молодих осіб, які виконали 15 різномірних творів з Шевченківського репертуару. Програму концерту започаткував голова Комітету дир. В. Іванчук.

Усі ті виконавці є учнями 4-ох шкіл в нашому поселенні — св. Йосафата, Українознавства та Рідної Школи. Українознавства при православному соборі св. Володимира і Гри на бандурі Г. Китаєвського — членами трьох організацій: Пласту, Спілки Української Молоді і Об'єднання Демократичної Української Молоді.

Із вокальними точками виступили три хори, а не Школи св. Йосафата під диригентурою учительки Зірки Школяк, Школи-Українознавства „Рідної Шко-

ли“ під диригентурою Єлисавети Пашини та Ансамблю „Червона калина“ при ОДУМ під проводом Лідії Середи. Музичні точки виконали учні Школи гри на бандурі маестра Г. Китаєвського та Анни Чалупи зі Школи православних параклітиків зі собою на скрипці.

В інсценізації „Тополю“ виступали Т. Яцишин, Л. Данило, Н. Крилата і М. Цибик, а „Розрита могила“ — Н. Гейман, Ю. Глуховський, І. Кіндрат, М. Кіндрат, І. Коник і Н. Струс. З деклямаціями творів Шевченка виступили знані вже в нашій громаді Олег Махлай і Петро Ковч, а при них і дебютанти сцени Мотря Оришківчак, Степан Почтар, Маруся Зварич і Василь Горняк. Із усіх виконавців найбільше оплесків припало Ірці Завадівській за її доповідь, яку можна б назвати „Шевченко — і ми поза Україною“.

Концерти і пописи самодіяльних гуртків тепер у нас щораз менше, тим більше належить відзначити позитивну оцінку цієї Шевченківської концерт, краще переведений як у попередніх роках.

Спакуняк

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІВ УЗСОЮЗУ!

Українська Православна Парафія

св. Тройці в Ірвінгтоні, Н. Дж.

836 Lyons Avenue, Irvington, N.J. 07111

повідомляє своїх Парафіан з Родинами та Приятелями, що

в неділю, 6-го травня 1979 року

о год. 12-й, по Службі Божій

в церковній залі

відбудеться

ВЕЛИКОДНЕ СВЯЧЕНЕ

і

СВЯТО МАТЕРІ

на яке запрошує ВСІ Члени Парафії з Родинами

і Приятелями —

ПАРАФІАЛЬНИЙ УРЯД

УСЦАК-Схід влаштує

ПЕРШЕНСТВА

НАСТІЛЬНОГО ТЕНІСУ

12-го травня 1979 р., початок 10-та рано

при школі церкви св. Вознесіння

Rt. 611 & Sheltenham Ave., Philadelphia, Pa

Юрій Храмович, панковий, тел. (201) 866-7649

Окружний Комітет Відділу УНСОЮЗУ

в Нью-Йорку, Н. Дж.

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

ОКРУГИ

відбудуться

в неділю, 20 травня 1979 р., о год. 4-й по пол.

в залі Українського Народного Дому

при 140 Проспект Авеню, ІРВІНГТОН, Н. Дж.

До участі в зборах зобов'язані предсидники, секретарі,

касири і делегати Конвенції наступних Відділів:

3, 14, 27, 37, 43, 65, 76, 133, 142, 152, 172, 214, 219,

234, 272, 306, 322, 340, 371, 413, 459, 490.

В зборах візьме участь

Василь Орхівський — головний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Інж. БОГДАН МАК голова

Мігр ОМЕЛЯН ГРУБСЬКИЙ секретар

В 100-ту РІЧНИЦЮ НАРОДЖЕННЯ

Голови Директорії й Головного Отамана Військ і Флоту Української Народної Республіки

СИМОНА ПЕТЛЮРИ

в неділю, 20-го травня 1979 року

буде відправлена

СОБОРНА АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА

у Церкві-Пам'ятнику,

а після неї

ПАНАХИДА

над його символічного могилою

на всеукраїнському цвинтарі св. ап. Андрія Первозванного

в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., США

Початок Служби Божої о год. 9:30 ранку, а Панахиди о год. 11:30.

Запрошуємо до спільної молитви за душу Великого Страдника, з ім'ям

Якого тісно пов'язана боротьба українського народу за волю і дер-

жавність України у цьому столітті.

КАНЦЕЛЯРІЯ МИТРОПОЛИТА УПЦЕРКВИ в США

УВАГА! З огляду на дотеперішню відсутність програми загально-громадського від-

значення 100-ї річниці народження С. Петлюри (народився Він 23-го травня) та вказівок у

цій справі з боку СКВУ і центральних краєвих установ і репрезентацій, справу участі в

церковній Жалобній Уроцистості залишаємо на вирішення провадом тих установ.

У Сороковий День СМЕРТИ

нашої Найдорожчої

ТЕТИ, МАМИ І БАБЦІ

бл. п.

ВАЛЕНТИНИ ЛУЦІВ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в понеділок, 7-го травня 1979 року

в церкві св. о. Миколая при 24-й вул. у Філа-

дельфії, о год. 7-й ранку;

в церкві св. Покрови Пресв. Діви Марії, 6032

Lindberg Blvd. у Філадельфії, Па., о год.

8-й ранку

і в церкві св. Михаїла в Балтімор, Мд. при

Wolf St., о год. 8-й ранку.

Про молитви за спокій душі Покійної просить —

РОДИНА

Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч“

в Нью-Йорку

ділитися зі своїми Членами та Українським Громадством сумною вісткою,

що в понеділок, 30-го квітня 1979 року в Нью-Йорку, відійшов у Вічність

св. п.

ЮЛІАН РЕВАЙ

довголітній голова Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч“ в Нью-Йорку та визначений провідний український діяч на Рідних Землях та в країні нашого поселення.

ПАНАХИДИ — в похоронному заведенні П. Яреми в Нью-Йорку, в четвер, 3-го та п'ятни-

цю, 4-го травня 1979 р., о год. 8-й веч.

ПОХОРОН в церкві св. Марії в Нью-Йорку (прі 2-ої Авеню і 15-ої вул.), в суботу, 5-го трав-

ня 1979 р., о год. 10-й ранку, відтак тіло буде перевезене на український католицький

цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Я.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дирекція

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих,

що дня 30-го квітня 1979 року,

несподівано, відійшов у Вічність,

наш Найдорожчий ТАТО і ДІДУНЬО

бл. п.

ЮЛІАН РЕВАЙ

проживши 79 років.

Горем прибиті:

донька — АВРЕЛІЯ РЕВАЙ-ЛЕПЦАН

внуки:

ХРИСТИНА з чоловіком

ЮЛІАН

син — ЮЛІАН з родиною в Закарпатській Україні

Замість квітів, проситимось складати пожертви до Українського Інституту Америки

на Культурний Фонд ім. Юліана Ревая.

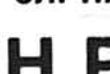
Головна Управа ОУА „Самопоміч“ у Нью-Йорку

ділиться із своїми Членством і всією Українською Спільнотою сумною вісткою,

що 30-го квітня 1979 року в Нью-Йорку, Н. Я., відійшов у Вічність, на 80-му році життя,

Почесний Член і б. довголітній голова Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч“,

б. прем'єр Карпатської України, один з найвизначніших громадських і політичних діячів

сл. п.

ЮЛІАН РЕВАЙ

ПОХОРОНИ Покійного — після Панахид, в четвер, 3-го і п'ятницю, 4-го травня 1979 р.,

о год. 8-й веч. в похоронному заведенні П. Яреми — почнуться в суботу, 5-го травня 1979 р.,

о год. 10-й ранку в церкві Пресв. Діви Марії (прі 2-ої Авеню і 15-ої вул.) в Нью-Йорку, після

чого тіло Покійного буде перевезене на український католицький цвинтар св. Духа в Гемп-

тонбургу, Н. Я.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Оповіді сумом Родині, висловлює глибоке співчуття —

Головна Управа ОУА „Самопоміч“

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагус О. Твардовський

Крилаті - Бруклін С. К.
2:2
Крилаті - "Дальматаїна" -
3:2

Чергові успіхи дружин
УСВТ "Чорноморська Січ"
— УСВТ "Ч. Січ" — "Есекс
Юнайтед" С. К. — 3:0 (1:0)

Після серії невдалих виступів у першій половині сезону 1-ої дружини копаного м'яча, провів ланки заангажував водоприбулого з України професійного тренера, завдяки праці якого з активом дружин почали приносити значні успіхи. Перша дружина в показнику таблиці з низького місця вже висуналася на третє місце і має можливість закінчити сезон на чолі позиції.

У перших двох змаганнях весняної рунди "Крилаті" здобули три із 4-ох можливих точок. На особливе відзначення заслуговує остання перемога, 1-го квітня, з емоційними дальмаціями, вислідом — 3:2. Переможні голи для "Крилатих" здобули: Куцина, Соловейко і М. Глушко.

Склад "Крилатих" у цій грі: Періг, Кудрик, Марушак, П. Глушко, Мишак, Соловейко, С. Дашко, Куцина, Благий, М. Глушко, Шур, Коцур.

"Крилаті (юнаки) - "Рампа-по" (юнаки) — 2:0

У складі юнацької дружини виступають: А. Глушко, П. Глушко, М. Дашко, Сидор, Гошко, М. Коцур, С. Шур, І. Фриз, Елазай, Біланч. Провідник дружини Роман Глушко.

СТ "Україна" Торонто на порозі 30-річчя

Відоме в Канаді і поза нею Спортивне Т-во "Україна" Торонто, підготується до великого відзначення свого 30-річного Ювілею. Ювілейні імпери мають відбутися у літньому сезоні цього року. З нагоди цього Ювілею Провід СТ "Україна" запланував теж видати "Альманах-події українського спорту", що його вже декілька років підготував один із членів засновників СТ "Україна" — Ярослав Хоростіль. На останніх Загальних Зборах СТ "Україна" обрано Управу Т-ва в такому складі: Я. Фенін — голова, Л. Дичківський — заступник, М. Комар — секретар. Фінансова референтура: Л. Дичківський — голова, І. Гетманчук, Р. Колісник, І. Шеремета, І. Дармохвал, П. Гол, Л. Бойко. Провідник Нестор Паславський.

Кінцевий показник таблиці групи

1. УСВТ "Ч. Січ" точок 6:2

2. Пенсіко І В. К. 5:3

3. Принстон В. К. 5:3

4. Пенсіко II В. К. 4:4

5. Саффолк В. К. 3:5

6. Воррен В. К. 3:5

7. Покінсі В. К. 2:6

Склад "Ч. Січ" в цьому турнірі: Х. Басняк, Д. Твардовська, І. Паславська, М. Бояр, П. Котляр, І. Шеремета, І. Дармохвал, П. Гол, Л. Бойко. Провідник Нестор Паславський.

Вістки УСВТ "Чорноморська Січ"

УСВТ "Ч. Січ" - "Гоя" С. К. 3:0

УСВТ "Ч. Січ" - "Петерсон" - 22:1

УСВТ "Ч. Січ" - "Оешн Кавіті" - 2:1

Останні виследи молодих дружин (юнаки)

"Ч. Січ" - "Шутінг Старс" - 6:0

"Ч. Січ" - Нью Бронсвік СК - 0:5

"Ч. Січ" (учні) - Керні (учні) - 1:4

"Ч. Січ" (новачки) - Тифані (новачки) 1:9

В. МОРОЗ, Н. СВІТЛИЧНА ...

(Закінчення зі стор. 1)

Валентин Мороз, Надія Світлична і пастор Георгій Вінс у приміщеннях Ньюйоркської Міської Ради.

— сказав Мороз, підкреслюючи, що в Союзі Союзу страйкарів негально арештовують і садять у в'язниці. Відповідаючи на запит про колишній демонстрації у ЗСА проти встановлення цієї країни у в'єтнамський конфлікт, Мороз відповів, що "це гріх демонструвати проти інтересів своєї нації". Він додав, що під цю пору його думки в Україні, де "люди не можуть вільно протестувати".

Пастор Вінс, який, як і раніше відповідав на запити російською мовою, сказав, що він відчуває, що вимоги страйкарів справедливі і що він мав би охоту до них прислатись, але він є гостем посади Каса і тому не личить це робити. Англомовна преса називає пастора Вінса українцем, але він не розмовляє українською мовою. Його батьки — це німецькі колоністи з над Волги. Його дружина українського роду, а син Петро почувався українцем.

Протягом останніх кількох днів міжнародні засоби масової інформації постійно передають інтерв'ю з Валентином Морозом. Головний секретар УНСоюзу Володимир Сохан займається зв'язками з американськими та закордонними телевізійними сітками, радіостанціями та пресою.

Е. ГОЙДИШ ОБРАНО...

(Закінчення зі стор. 1)

національні права України. З'їзд вирішив вислати привіт Валентині Морозові та подяку президенту Джиммі Картеру та його дружині в справах безпеки Збігнєва Бжезінського, і заклади усіх пластуних, щоб теж поодиноким вислати подяку американському уряду.

У XIV Крайовому Пластовому З'їзді взяли участь 263 делегати та члени Крайової Пластової Старшини і Ради та 19 зареєстрованих гостей. Були також присутні представники КПСтаршини Канади — Богдан Янів і Великої Британії — Юрій Парашак, члени Головної Пластової Булави з головою Любомиром Романовим і члени ГПР-Ради з головою Яром Гладким.

На З'їзді обрано нову Крайову Пластову Старшину з головою Евстахіїм Гойдишем та Крайову Пластову Раду, яку очолює Ігор Сохан.

У складі КПСтаршини ввійшли: 1-ий заступник голови — голова Сектора Зв'язку й Організації — Володимир Синьчук, діловод Пластпрату — Микола Панченко, діловод організації — Михайло Турчин, діловод преси — Оксана Кузніш, діловод пластових видань — Віра Шехович, діловод чужинських скавтів — Ярмо Левинський, 2-ий заступник голови і голова Викхового Сектора — Наталка Корощевська, крайовий командант пластуних — Юрій Тарасюк, крайова командантка пластунок — Ірина Куровицька, голова Крайової Таборової Комісії — Михайло Мочула, діловод Вишколу УПУ — Рома Галевич, діловод Вишколу УПН — Маруся Дармограй, діловод тіловиховання — Андрій Галевич, 3-ій заступник голови і голова Сектора Господарки і Фінансів — Дмитро Косович, діловод майна — Богдан Кузніш, діловод господарки — Володимир Сафін, діловод членських внесків — Оля Стасюк, генеральний секретар і голова Сектора Адміністрації і Архівів — Неоніла Сохан, протоколярний секретар — Євген Котик, голова Комісії Відзначень — Мирослав Лабунька, До КПСтаршини входять теж з уряду: капелан Пласту католицького віровизнання — о. Богдан Смик, капелан Пласту православного віровизнання — о. Артемій Селіпін, крайовий референт Уряду Пластового Сеніорату — Михайло Юзєнів, крайовий референт Уряду Старших Пластуних, якого вибере З'їзд УСП в червні.

До Крайової Пластової Ради ввійшли: члени Михайло Бенедик, Ольга Кузьмович, Павло Дорожницький, Юрій Богачевський, Петро Накопечний; заступники Стефан Король і Сергій Заполєнко.

Цього ж вечора відбувся Надзвичайний Крайовий З'їзд Уряду Старших Пластуних, на якому обрано делегатів на збори Конференції Українських Пластових Організацій і номінаційну комісію, яка має підшукати крайового референта УСП до наступного З'їзду УСП.

У неділю, вранці Службу Божу для учасників З'їзду відправив о. Антін Павлюк. Після вибору нової КПСтаршини і Ради та звітів в комісії, ратифіковано постанови КУПО і зміни статуту Пласту, та обрано делегатів на збори КУПО.

Вих Організацій і номінаційну комісію, яка має підшукати крайового референта УСП до наступного З'їзду УСП.

В. Шарвана переобрано...

(Закінчення зі стор. 1)

проф. Олександр Бережницький і Василь Шарван. Для перевірки протоколу попередніх Загальних Зборів обрано Верифікаційну комісію, а для підбору кандидатів до нових Керівних Органів Відділу (Екзекутив, Контрольної Комісії і Товариського суду) — Номінаційну комісію. Першу з цих Комісій очолює д-р Олександр Плешкевич, другу — д-р Андрій Дякун.

Із звітів голови й інших членів Екзекутиву учасники Загальних Зборів склали собі досить докладний образ праці Відділу — як на внутрішньому так і на зовнішньому відтинках. Своєю працею Відділ здобув собі визнання й пошану в українських і неукраїнських колах. Своєю вклядою в УНФ Бофалівський Відділ займає 6-те місце між іншими Відділами УНКА. Як щоб місця були визначували за пропорцією величини громад до висоти їх Національного Датку, то Бофалівський громад припало б куди вище місце.

Імпери, що їх влаштував Відділ, пройшли успішно — як Свято Державності й Соборності та Українсько-Американський День. Відділ був спонсором концерту хору "Гомін" і танцювального ансамблю "Орлик" з Англії, концерт якого відбувся у листопаді м.р.

У праці на зовнішньому відтинку у звіті голови Василя Шарвана була підкреслена участь української громади в акціях комітету Тижня Поневольних Народів (ТПН). Зовнішній сектор очолювали Даша Процик, д-р Андрій Дякун і Василь Шарван.

При Відділі УНКА в Бофалі існує і діє уже від 27-ох років Допомогова Секція, що її від 25-ох років очолює Оксана Бережницька. Згідно зі своїм статуту Допомогова Секція допомагає потребуючим українцям, які проживають у діаспорі, за винятком ЗСА й Канади, а також українським дисидентам в Україні. Матеріальна допомога підтримує людей, що її одержують, також і морально, доказом чого є листи, що їх Допомогова Секція від тих осіб одержує.

Відділ УНКА в Бофалі є опікуном суботньої "Рідної Школи". Про працю цієї школи звітували: директор д-р Олександр Плешкевич і голова Батьківського комітету при школі Лідія Грецишина. Школа нараховує 70 учнів і 11 учителів.

Відділ приготував до друку "Історію поселення українців в Бофалі й околиці". Редагування цієї книжки закінчено. На видання її, яке повинно здійснитися в 1980 році, призначено заощадження Відділу. Вони досягнуть суми 4,000 доларів.

Михайло Лоза

ДУМКИ В ЗВ'ЯЗКУ...

(Закінчення зі стор. 2)

принижено прохати звільнити від совєтського громадянства, або залізи в свою нору і чекай — може спортивні молоді до мене не доберуться і не витягнуть за вуха з нори.

Не про створення організації зі загальною програмою й тактикою говорю я. Мова про захист свого доброго імені й життя — свого і рідних. Умовно таку організацію я б назвав: "Спілка примусово заручених в совєтське громадянство". Мета (теж умовно) — придбати міжнародне визнання і в спілці з урядами суспільнотою країн проживання, з міжнародними організаціями і світовою суспільністю поставити СССР в такі умови, щоб він сам відмовився від своїх хижацьких потягів на володіння вільними людьми. Сила такої організації:

1. В її чисельності. Всі, хто по закону про громадянство СССР перетворюється в совєтських громадян, або, хоча б, не можуть самі зрозуміти, чи не стали вони тими громадянами, повинні ввійти до складу цієї організації.

2. В єдності. Всі, як один, приймають участь в боротьбі проти цього закону і агентури, що пропагує його. В межах рішення цього завдання всі національні і партійні протиріччя повинні замовкати.

3. В єдності. Всі, як один, приймають участь в боротьбі проти цього закону і агентури, що пропагує його. В межах рішення цього завдання всі національні і партійні протиріччя повинні замовкати.

УРЯД ЗСА НЕ ВЕДЕ...

(Закінчення зі стор. 1)

вариства Редакторів Американських Газет, повторив твердження Венса, що ЗСА мусять застосовувати нові дипломатичні методи, як теж заперечив, що уряд президента Картера веде "попоблену політику". Бжезінські, підкреслював, що ні З'єднані Стати Америки, ні Совєтський Союз тепер вже не можуть "контролювати події, чи вирішувати політику інших країн", як це могли робити раніше, бо менші держави тепер вимагають для себе рівноправності. Це, однак, не означає, що сила ЗСА послабла, а тільки змушує Вашингтон пристосуватися до нової ситуації.

Бжезінські сказав, що уряд ЗСА не може тепер наголошувати тільки відносини між Заходом і Сходом, чи навіть між індустріально розвиненими країнами і державами "третього світу", а мусить вигодувати "загальну глибоку політику", в якій проблеми економічно нерозвинених країн здобули б належну їм увагу.

Він підкреслює, що хоча Америка не бажає втручатися мілітарно в конфлікти в будь-якій частині світу, то все одно значить, що ЗСА і союзники мусять "обережно стежити" за розвитком подій в т. зв. "дусі кризи", тобто в тих країнах, які лежать в полісї, що сягає від південної Азії, через східне побережжя Африки аж до південної частини того континенту. Бжезінські вказав, що цей обшїр дуже важливий з уваги на багаті нафтові поля, доступ до різних морських шляхів тощо, додаючи, що ЗСА і союзники повинні запевнитися, що внутрішні проблеми в країнах "дусі кризи" не будуть використані "зовнішніми силами" для посилення своїх власних впливів. Спостережчї вказують, що Бжезінські мав на думці Совєтський Союз. Однак, д-р Бжезінський перестеріг населення ЗСА, щоб не вважало, що кожна зміна чи чї навіть заворушення в котрійсь із країн "дусі кризи" означає, що впливи Америки слабнуть, а впливи "ворогів крипають".

У своїй промові Бжезінські теж твердив, що новий договір про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), хоча і повні не припинити переговори в ділянці зброєння, то все одно зменшить можливість вибуху нуклеарної війни. Крім

того, САЛТ II спричинить зброє до того, що уряд ЗСА зможе з більшим впевненістю передбачувати плани Москви щодо зброєння чи розбудови нових родів зброї. Тому він закликав Сенат ратифікувати САЛТ II, після того, як його підпише президент Картер і совєтський лідер Леонід Брежнєв.

д-р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК
На медичні Темі
Лікарський довідник.
Книжка у твердій темно-зеленій обгортці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 338 сторінок.
Ціна 7.00 дол.
СВОБОДА
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303
Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтвого податку.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС
СУБОТА,
12-го ТРАВНЯ 1979 р.
ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 270 В'їд., о год. 7:30 веч. в УНДОМ. На порядку: звіти — фінансові, організаційні, збирання чл. вкладок та інші важливі справи. — А. Струх, предс. С. Островський, фін. секр.
НЕДІЛЯ,
20-го ТРАВНЯ 1979 р.
РОЧЕСТЕР, Н. Я. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36-ий В'їд., о год. 1:30 по пол., в кафедрі школи св. Йосафата при 940 Рідж Рд. Іст. Присутять чл. прибути ввірняти членські вкладки. — Степана Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Дем'янч.

МАШИНКИ
ДО
ПИСАННЯ
Українські, англійські та інших мов. Великий вибір бюрових машинок, вилучення і меблів. Напрями, випозичення.
J. SACHS
119 W. 23rd St., New York, N.Y. 10011
(betw. 6 & 7th Aves.) (212) 243-8086
Відкрито щоденно до 6:30 веч., в суботу до 5:30 по пол.

A. E. SMAL & Co.
REAL ESTATE & INSURANCE
1733 Springfield Avenue
Maplewood, N.J. 07040
(201) 761-7500
Приймає всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авта та мотоцикли; від вогню, від відповідальності і бонди; на життя і акцидентів поліс.

ПРОДАЖ І ПРИЙМАННЯ ПРОДАЖ НЕРУХОМОСТІ в Мейпелуді, Ірвінгтоні та всіх доколичних місцевостях.

FUNERAL DIRECTORS
LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговує ЦІЛІСА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Вавдін Брукліні перенесенням тілних останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
OREgon 4-2568

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
до 1-шкільного 10 поверхового апар. будинку в Менгетоні, 3 кім. конф. апар., тел. висока платня, друга поміч, мусить мати ласєс No. 6 oil burner, розуміється на plumbing-electric and carpentry. Праця від останнього тижня травня. Дешо англ. мови. Телеф. ранком до 10:30. (201) 224-6842, weekdays, (212) 860-7343, Saturdays, Sundays.

"СВОБОДА"
заангажує негайно на постійну працю:
ПОМІЧНИКА
до експедиції газети
І ПРЕСМЕНА-ДРУКАРЯ
Добрі умовини праці і бенєфіти.
Голоситесь особисто —
СВОБОДА
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

ІВАН КЕДРИН
Життя — Події — Люди
СПОМИНИ та КОМЕНТАРІ
LIFE — EVENTS — PEOPLE
MEMOIRS and COMMENTARY
Книжка у твердій темно-блакитній політійній обгортці, із золотими літерами, роботи мистця
БОГДАНА ВОЖЕМСЬКОГО.
724 сторінок. Ціна 20.00 дол.
Замовляти можна в книгарському відділі пр. "Свободи", пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи одного долара на кошти пересилки.
СВОБОДА, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтвого податку.